

Screeningsvragen over werk IBD

Zorgverleners

Waarom aandacht voor werk in de behandeling?

- Werk is belangrijk voor IBD-patiënten. Naast inkomen en structuur, biedt werk zingeving, sociale contacten en mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling. Patiënten voelen zich meer gehoord en ze ervaren meer begrip als zorgverleners ook naar hun werk vragen.
- Als zorgverlener kun je een belangrijke rol spelen rond het werk van je patiënt, zonder daarvoor een deskundige op het gebied van arbeid te zijn of te worden.

Gebruik van deze screeningsvragen

- De vragen zijn een hulpmiddel om meer inzicht te krijgen in het werk van je patiënt.
- Vragen naar werk kan op meerdere momenten: bij diagnose of vlak erna, bij inflammatoire klachten en in remissie.
- Deze kaart bevat een handig 'Overzicht informatie en advies bij werk en IBD'.

Drie belangrijke vragen:

1. Werkt u op dit moment?
2. Hoe gaat het op het werk?
3. Heeft u behoefte aan informatie of advies rond werk?

Signaleren van werkgerelateerde problemen

Werken met IBD:

Onderstaande onderwerpen spelen vaak een rol bij werken met IBD. Deze onderwerpen kun je terug horen als je vraagt naar het werk van je patiënt. Ook zijn enkele rode vlaggen rond werk opgenomen.

Veelvoorkomende onderwerpen bij werken met IBD:

Begrip

- Open kunnen zijn over de ziekte op het werk
- Omgaan met onvoorspelbaarheid van klachten
- Regelmatig ziekenhuisbezoek onder werktijd
- Verzuim en (tijdelijk) niet kunnen werken
- Andere gezondheidsklachten naast IBD (multimorbiditeit)

Belastende factoren

- Hoge werkdruk, stress ervaren door het werk
- Onregelmatige diensten
- Overlast van prikkels (licht, geluid, drukte)
- Overwerken
- Lange reistijd en/of reizen met openbaar vervoer

Ondersteuning

- Aanpassingen van werk en werkplek
- Leidinggevende/werkgever en opdrachtgevers (ZZP)
- Bedrijfsarts: rol en kennis over IBD (loondienst)
- Collega's en samenwerkingspartners (ZZP)

Regelmogelijkheden

- Flexibele werktijden (zoals 's ochtends later beginnen)
- Mogelijkheid om thuis te werken
- Zelf pauzes kunnen indelen
- Zorgafspraken kunnen inplannen tijdens werktijd

Vermoeidheid

- Vermoeidheid speelt vaak een rol bij werken met IBD

Voorzieningen

- Toiletten in de buurt van de werkplek
- Lift en/of invalide parkeerplek

Wensen en ambitie

- Aantal werkuren: huidig en gewenst
- Inhoud van het werk/loopbaan (toekomstbeeld)

Doorverwijzen

Signaleer je werkproblemen of rode vlaggen?

- Benoem de werkproblemen of rode vlaggen die je hoort en vraag je patiënt of dit klopt.
- Vraag je patiënt of deze informatie of advies daarbij wil hebben.
- Zo ja, verwijst naar informatie en advies bij werk en IBD.
- Zo nee, adviseer en stimuleer je patiënt zich te informeren en hulp te zoeken.

→ Gebruik 'Overzicht informatie en advies bij werk en IBD' op de volgende bladzijde

Mogelijke aanpassingen in behandeling

Als er mogelijkheden zijn om - met aanpassingen in de behandeling - klachten of werkproblemen te verminderen:

- Vraag je patiënt of een gesprek hierover wenselijk is.

→ Gebruik de 'In gesprek over werk bij IBD' kaart
→ Wijs patiënt op 'In gesprek over werk met je zorgverlener IBD' kaart

LET OP RODE VLAGGEN

Zaken die wettelijk niet juist zijn of financiële gevolgen kunnen hebben voor patiënten die in loondienst werken:

- Geen toegang tot bedrijfsarts: een werkgever is verplicht toegang tot een bedrijfsarts te bieden, ook zonder verzuim.
- Geen werkaanpassingen: een werkgever moet zorgen voor aangepast werk bij ziekte.
- Minder uren werken: dit kan gevolgen hebben voor inkomen en uitkering. Het advies is meer uren verzuim opnemen als werken niet lukt.
- Kennis over Wet verbetering poortwachter en WIA ontbreekt bij patiënt en/of werkgever.

Overzicht informatie en advies bij werk en IBD

Eén plek voor werkenden, werkgevers en zorgverleners: <https://www.crohn-colitis.nl/leven-met/werken>

Vraag/probleem	Binnen ziekenhuis*	Buiten ziekenhuis
Conditie Belastbaarheid Vermoeidheid/energie	Indien aanwezig: • Ziekenhuisfysiotherapeut • Ergotherapeut • Sportarts	• Bedrijfsarts (via werkgever) ** • Ergotherapeut (basiszorgverzekering) • Fysiotherapeut (aanvullende zorgverzekering) • Oefentherapeut (aanvullende zorgverzekering) • Arbeidsfysiotherapeut (aanvullende zorgverzekering en/of via werkgever) • Revalidatiecentrum (basiszorgverzekering)
Contact werkgever Collega's Begrip Sociale steun Werkproblemen	• Medisch maatschappelijk werk • Medisch psycholoog	Via Crohn & Colitis NL: • Ervaringsdeskundigenlijn 0348 – 420 780 (gratis) • Ervaringsdeskundige coaches IBD (tegen betaling) bel Crohn & Colitis NL 0348-432 920 Via werkgever: • HR/personeelszaken • Vertrouwenspersoon • Bedrijfsmaatschappelijk werk Overig: • Psychosociaal therapeut gespecialiseerd in IBD via LVPW (aanvullende zorgverzekering)
Financiële problemen Verzekeringen	• Medisch maatschappelijk werk	• Gemeente (voor alle burgers - gratis) • Geldfit (gratis, ook voor ZZP, ondernemer) • Nibud (gratis) • KVK-adviesteam (ZZP, ondernemer - gratis) • Wijzer in geldzaken Rijksoverheid (informatie)
Hulpmiddelen	Indien aanwezig: • Ergotherapeut	• Wmo-loket gemeente – aanvraag (gratis) • Ergotherapeut – advies (basiszorgverzekering)
Juridische problemen Conflict	• Medisch maatschappelijk werk	• Gemeente (voor alle burgers - gratis) • Juridisch loket (gratis bij laag inkomen) • Sociale Raadsliden (gratis) • Arbeidsjurist/advocaat (tegen betaling) • Vakbond (voor leden)
Psychische problemen Somberheid Onzekerheid	• Medisch maatschappelijk werk • Medisch psycholoog	• Bedrijfssarts (verplicht via werkgever)** • Vertrouwenspersoon (via werkgever) • Arbeid- en Gezondheidspsycholoog (via werkgever)** • Psychosociaal therapeut gespecialiseerd in IBD via LVPW (aanvullende zorgverzekering) • POH GGZ via huisarts (basiszorgverzekering) • Eerstelijnspsycholoog (basiszorgverzekering)
Solliciteren Werk zoeken	• Medisch maatschappelijk werk	• Ervaringsdeskundige coaches IBD (tegen betaling) bel Crohn & Colitis NL 0348-432 920 • UWV Werkbedrijf (bij uitkering)
Voeding Stoma/pouch	• MDL-diëtist • Diëtist	• MDL-diëtist (basiszorgverzekering) • Diëtist (basiszorgverzekering)
Werkaanpassingen Werkhervatting Verzuim	Indien aanwezig: • Klinisch arbeidsgeneeskundige • Verpleegkundige gespecialiseerd in arbeid	• Bedrijfsarts (verplicht) ** • Arbeidsdeskundige **
Wetgeving Re-integratie UWV	• Medisch maatschappelijk werk	• Arbeidsdeskundige ** • Arbeidsjurist/advocaat (tegen betaling) • UWV (informatie)